

Vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları (1/24)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayn : 6/1679

7 - IV - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

2762 sayılı vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğüne hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 29 - III - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

2762 numaralı vakıflar kanununun 27 nci maddesi mucibince icareteynli ve mukataalı gayrimenkullerin tasfiyesi sırasında alınması lâzımgelen taviz bedelleri 32 nci madde uyarınca bir gelir kaynağı olarak muhafaza olunub nemalandırılmaktadır.

Bu paraların akar inşa ve iştirasına da tahsis edilmesi daha vâsi bir surette istismarına yardım edeceği anlaşılacağı cihetle bu kanunun 12 nci maddesi mucibince elde edilen akar ve toprak satış bedellerinden tahsisat bulunmadığı surette idare meclisi kararla faydalı akar inşa ve iştirasına tahsis olunması zmnında mezkûr kanunun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkındaki ilişik kanun lâyihası arz ve teklif kılınmıştır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/24

Karar No. 2

26 - IV - 1939

Yüksek Reisliğe

2762 numaralı Vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair tanzim edilen ve B. M. Meclisine arzı İcra Vekilleri Heyetinin 29 - III - 1939 tarihli içtimamında kararlaştırıldığı Başvekâletin 7 - IV - 1939 tarihli ve 1679 numaralı tezkeresinde bildirilen kanun lâyihası Encümenimize tevdi edildiğinden Vakıflar umum müdürlüğünden gönderilen memur hazır olduğu halde

okundu ve konuşuldu:

Bahsi geçen kanunun 12 nci maddesi mazbut ve mühlak vakıflara aid akar ve toprakların bazı şartlar dairesinde satılmasını ve bu satış bedellerinden yeni akar satın alınmasını teviz etmektedir.

Mukataa ve icareteyn taviz bedellerinin dahi gelir kaynağı olarak muhafaza edilerek nemalan-

dırılması aynı kanununun 32 nci maddesi icabından bulunmaktadır.

Bu taviz bedellerinin akar inşa ve iştirakında kullanılması vakfa daha fazla menfaat temin edeceğine göre 32 nci maddeye bu şekilde bir fıkra ilâve edilmesine aid kanun lâyihası muvafık görülmüş ve ifadeyi tavih için madde metnine (bu taviz bedelleri) ibaresi ilâve edilmiştir.

Yüksek Riyasete takdimine 17 - IV - 1939 tarihinde karar verildi.

Dahiliye E. Reisi	R. V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Mardin
C. Uybadın	A. Tüzün	E. Ergin

Kâtib	Edirne	Ankara
Yozgad	O. Şahinbaş	F. Daldal
Z. Arkant		
Erzurum	Bursa	Tokad
N. Elgün	F. Güvendiren	G. Pekel
Kayseri	Samsun	Kayseri
A. H. Kalaç	M. A. Yürüker	N. Toker
Malatya	Giresun	Zonguldak
E. Barkan	M. Akkaya	İ. E. Bozkurt
Zonguldak	Antalya	Bursa
R. Vardar	R. Kaplan	F. Güleç

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Esas No. 1/24
Karar No. 42

30 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

2762 sayılı vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanmış Başvekâletin 7-IV-1939 tarih ve 6/1679 sayılı tüzkesiyle Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası Dahiliye encümeninin taddili ve esbabı mucibe mazbatasile birlikte Adliye encümenine tevdi olunmakla Vakıflar umum müdürü huzurile tedkik ve müzakere olundu :

Vakıflar kanununun 27 nci maddesi mucibince icareteynli ve mukataalı gayrimenkullerden alınan taviz bedellerinin bir gelir kaynağı olarak muhafaza olunacağı ve en faydalı şekilde nemalandırılacağı 32 nci maddede yazılı ise de bu paralar, mutasarrıflarına mülkiyet temin eden ve vakfın alâka ve ilişkisini büsbütün kaldıran bir muamelenin tasfiyesi neticesinde ele geçmiş bulunmasından Vakıflar idaresine mevdu hizmetlerin görülebilmesi için ana sermaye olduğundan müsmir olacak şekilde muhafazası zarurî ve kanunda bu hususu âmir bulunmakta olub gelir kaynağı olarak muhafaza için nemalandırılmak hükmünün bulunması bu paraların faiz getiren Hazine tahvilleri iştirakı veya ipotek mukabilinde eşhasa ikraaztta bulunulmağa inhisar eden bir salâhiyeti tazammun etmektedir.

Halbuki bunlardan daha fazla fayda istihsali

için irad getiren akar inşası veya iştirakı için idare meclisi kararile taviz bedellerinin sarf ve tahsisine salâhiyet vermek maksadile hazırlanan lâyiha bu paraların muhafaza ve tenmiyesinden kastedilen menfaati daha geniş bir surette temin ve bu vesile ile memleketin ümranına da yardım edeceği Encümenimizce de takdir edilmiş olduğundan teklif edilen lâyiha esas itibarile kabule değer mahiyette görülmüştür.

Maddenin metnindeki akar kelimesi mutlak manada gayri menkule matuf telakki edilerek çiftlik ve zeytinlik gibi şeylerin alınabilmesine mahal bırakmamak üzere bu kelimenin maksadı vuzuhla anlatacak surette ifade edilmesi müzakere sırasında azadan bir zat tarafından teklif edilmişse de akar tabirinin şumullü bir surette gayri menkule matuf olmayıp irad getirecek müsakkafalara mahmul olduğundan bu cihetin mazbatada gösterilmesi iktifa edilerek maksadı ifadeye daha yakın olan bu ibarenin olduğu gibi bırakılması kararlaştırılmıştır.

Teklif lâyihasile Dahiliye encümeninin kafile aldığı birinci maddenin yazılış tarzı değiştirilerek ek fıkra yerine 32 nci madde yeniden taddil olunmuş ve kanuna aynı numaralı madde olarak ikamesi muvafık görülmüştür.

Bir de lâyahadaki metinde taviz bedellerinin, 12 nei maddeye göre muhafazasında menfaat görülmiyen mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve toprakların satışlarından hâsıl olan paralarla alacak ve yaptırılacak akarlara bu cihetten elde edilecek para bulunmadığı takdirde sarf ve tahsis edememesi suretinde bir şarta talik edilmişse de encümenimiz 12 nei madde hükmü ile taviz bedellerinin gelir ve menfaat temin edecek surette kullanılması hususlarının tamamile ayrı bir iş olduğundan bu kayid maddeden çıkarılmıştır.

Encümenimizce ittifakla kabul edilen lâyiha

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Rize
Münir Çağıl	Salâh Yargı	Fuad Sirmen
Antalya	Bursa	Bingöl
Numan	Atıf Akgüç	Feridun Fikri
Erzincan	Gazianteb	Kayseri
A. Fırat	Ö. A. Aksoy	F. H. Ürgüplü
Mardin	Rize	Sinob
H. Menemenciöğlü	Dr. S. A. Dilemre	C. Atay
Trabzon	Zongoldak	
F. A. Barutçu	Ş. Devrin	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2762 numaralı vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 2762 numaralı vakıflar kanununun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir :

12 nci madde mucibince elde edilen mazbut vakıflara aid akar ve toprak satış bedellerinden tahsisat bulunmadığı surette idare meclisi kararile faydalı akar inşa veya iştirasma da tahsis olunabilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 - III - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	T. F. Sılay	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayık Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. Çetinkaya	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2762 numaralı vakıflar kanununun 32 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 2762 numaralı vakıflar kanununun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir :

12 nci madde mucibince elde edilen mazbut vakıflara aid akar ve toprak satış bedellerinden tahsisat bulunmadığı surette bu taviz bedelleri idare meclisi kararile faydalı akar inşa veya iştirasma tahsis olunabilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2762 sayılı vakıflar kanununun 32 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası

MADDE 1 — 2762 sayılı vakıflar kanununun 32 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilerek o maddenin yerine ikame olunmuştur :

[Madde 32 — Bu babın içinde yazılı hükümlere göre Vakıflar idaresinin eline geçecek taviz bedelleri muhafaza edilerek en faydalı şekilde nemalandırılır].

İdare meclisinin vereceği karar üzerine bu taviz bedelleri akar inşa veya iştirak da olunabilir.

MADDE 2 — Hükümet teklifi aynen

MADDE 3 — Hükmet teklifi aynen